

Ympäristösuunnittelu Oy
Sibeliuksenkatu 11 B 1
13100 HÄMEENLINNA

VASTINE

22.2.2022

Sysmän kunta

MIELIPIIDE 1 (19.11.2014) RAPALAN RANTA-ASEMAKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Mielipiteessä toivotaan kiinnitettävän huomiotta Rapalanlammen ympäristönsuojeluun ja virkistyskäyttöön.

Rapalan lammen rannat ovat kaisloittuneet. Niitä on kyllä niitetty, muutama vuosi sitten Rapalan osakaskunnan aloitteesta. Nyt vesi ei kierrä riittävästi lammessa, koska lammen etelän puoleinen oja on kasvamassa umpeen. Ojan reunat ovat risukkoa. Ojaa pitkin on aiemmin päässyt kanootilla läpi Keijulahdelle Päijänteelle, mutta ei enää. Olisi hienoa, että oja ruopattaisiin ja ojan reunat kunnostettaisiin virkistyskäyttöä varten.

Toinen oja lammen koilliskulmasta Päijänteelle, mitä pitkin vesiliikenne kulkee rummusta Rapalantien ali, tulisi myös kunnostaa. Kun Päijänteen vesi on korkealla, niin rummusta ei pääse veneellä lainkaan läpi. Toiveena olisi saada isompi arvokkaalle kulttuurimaisemalle kuuluva silta.

Vastine:

Rapalan ranta-asemakaavoituksen keskeisenä tavoitteena on huomioida ja turvata Rapalan kulttuuriympäristön arvojen säilyminen Rapalan tilan osalta. Rapalan tilan alueelle laadittavalla ranta-asemakaavalla ei voida kuitenkaan ohjata osakaskunnan aluetta olevan Rapalanlammen vesialueen tai mielipiteessä esitettyjen ojien mahdollisia kunnostamistoimenpiteitä. Rapalanlammen eteläpuolinen oja ei sijaitse Rapalan tilan alueella. Rapalantien ali kulkevan ojan rumpu sijaitsee osakaskunnan vesialueella / ELY- keskuksen hallinnoimalla yleisen maantien alueella.

Esitetään, että ranta-asemakaavan valmistelua jatketaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteen mukaisesti.

Hämeenlinnassa 22.2.2022
Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaa

Arto Remes
maanmittausinsinööri AMK, YKS-617

Sysmän kunta

MIELIPIDE 2 (20.11.2014) RAPALAN RANTA-ASEMAKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

1) Päijänteen ranta on arvokas maisema- ja luontoympäristö. Päijänteen etelä-osassa on vähän rakentamattomia ranta-alueita. Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavan muutoksessa (osallistumis ja arviointisuunnitelma 14.5.2012) todetaan mm., että Rapalan alueella on merkittäviä maisema-alueita. Liitteessä neljä on Ruokoniemen kärki sekä etelä- ja länsiranta (kohteet 76 ja 78) luokiteltu luonnonympäristöltään arvokkaaksi kohteeksi. Myös Sysmän kunnan Etelä-Sysmän ranta- ja kyläyleiskaavassa (10.12.2007) todetaan, että luontoarvoltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen turvataan. Tämän vuoksi nämä alueet tulisi säilyttää rakennuttamattomana.

2) Rapalanlammen maisema-arvo on heikentynyt. Ranta-asemakaavassa todetaan, että ranta- ja kyläyleiskaavassa Rapalanlammen peltoaukealle osoitetut viisi lomarakennuspaikkaa siirrettäisiin Päijänteen ranta-alueelle. Tätä perustellaan Rapalanlammen peltoaukeaman arvokkaan kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön arvojen säilymisen turvaamisella. Rapalanlammen maisema-arvo on kuitenkin muuttunut lammen itäpuolella olevien peltojen metsittämisen ja lammen rannalle jo rakennettujen loma-asuntojen vuoksi. Sen sijaan Päijänteen rakentamattomalla ranta-alueella on merkittäviä maisemallisia arvoja. Näin ollen lomarakennuspaikkojen siirtäminen maisemallisiin arvoihin vedoten ei ole perusteltua.

3) Rakennuspaikkojen suunnittelu. Mikäli rakentamista kuitenkin suunniteltaisiin Päijänteen länsi- ja eteläpuoleisille ranta-alueille, vaikka se on luokiteltu luonnonympäristöltään arvokkaaksi alueeksi, tulisi rakennuspaikkojen suunnittelussa ottaa huomioon seuraava. Rapalan kartanoyhtymä on jo rakennuttanut Päijänteen rannalle loma-asunnon välittömästi tilan Keijumäki 1:175 itäpuoleiselle rajalle. Kun Keijumäen tilalle haettiin rakennuslupia loma-asunnoille 1990 -luvun vaihteessa, vaati Rapalan kartanoyhtymä, että vapaa-ajan asuntoja ei saisi sijoittaa lähelle heidän rajaansa. Tämän vuoksi suunnitellut loma-asunnot siirrettiin rajasta kauemmaksi. Ei ole perusteltua, että Rapalan kartanoyhtymä voisi itse suunnitella lisää rakentamista Keijumäen tilan rajan läheisyyteen, mikäli kartanoyhtymä on aikaisemmin nimenomaan vaatinut raja-alueen säilyttämistä rakentamattomana.

4) Rakennuspaikkojen tierasite. Rapalanniemen rakennuskaava lisäisi oleellisesti liikennettä alueella. Tierasitus rakennuskaava-alueelle tulisi suunnitella Rapalan Kartanoyhtymän kautta, jolle lisääntyvän liikenteen aiheuttama rasitus rakennuskaavan laatijana luonnollisesti kuuluukin.

Vastine:

1) Sysmän Päijänteen rantaosayleiskaavan muutosta varten laadittu luonto- ja maisemaselvitys on tehty yleiskaavatarkeudella. Sysmän Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen luonto- ja maisemaselvityksessä on tuotu esille osalla Rapalan tilan Päijänteen

ranta-aluetta paikallisesti merkittäviä luonto- ja maisema-arvoja. Samassa yleiskaavan muutoksen selvityksessä Rapalanlammen ranta-alueet on tuotu esille valtakunnallisesti arvokkaana alueena. Kunnan rantaosayleiskaavan muutoksessa on laskettu rantarakennusoikeudet myös yleiskaavan luonto- ja maisemaselvityksessä esitetyille luonto- ja maisema-arvoja omaaville rannanosille. Rapalan ranta-asemakaava on tarkoitus laatia noudattaen eri maanomistajien tasapuolisen kohtelun periaatteiden mukaisesti Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen suunnittelu- ja mitoitusperusteita.

Yleiskaavaa yksityiskohtaisempaa ranta-asemakaavaa varten laaditaan myös yksityiskohtaisempi luonto- ja maisemaselvitys, jonka perusteella ranta-alueiden luonto- ja maisema-arvot voidaan huomioida yleiskaavaa tarkemmin.

2) Rapalan kartanoalue ja kartanon Rapalanlammen peltoalueet ovat keskeisin osa Rapalanlammen arvokasta maisemaa. Rapalanlammen maisema-arvo ei ole heikentynyt Rapalan tilan alueen osalta mielipiteessä esitetyllä tavalla. Rapalanlammen ranta-alueet on luokiteltu Sysmän Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen luonto- ja maisemaselvityksessä valtakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi. Kartanoalue ja Rapalanlammen ranta-alueet ovat maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä (Rapalan kartano ja kulttuurimaisema) sekä maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Rapalan kulttuurimaisema). Ranta-asemakaavan tavoite Rapalan tilan Rapalanlammen peltoaukealle yleiskaavassa osoitettujen lomarakennuspaikkojen siirtämisestä Päijänteen ranta-alueelle on perusteltu Rapalan kartanon ja Rapalanlammen ranta-alueen maisema- ja kulttuuriympäristön arvojen turvaamiseksi.

3) Rapalan kartanoyhtymä ei ole rakennuttanut mielipiteessä esitettyä loma-asuntoa Päijänteen rannalle tilan Keijumäki 1:175 itäpuoleiselle rajalle. Mielipiteessä tarkoitetaan Sysmän Päijänteen rantayleiskaavan muutoksessa osoitettua saunan rakennuspaikkaa, joka sijaitsee kokonaan eri rantasuunnittelun emätilan alueella. Kyseisellä rakennuspaikalla ei ole mitään vaikutusta Rapalan tilan rantarakennusoikeuksiin. Rapalan tilan eteläosan ranta-alueelle on osoitettu kolme uutta lomarakennuspaikkaa Sysmän kunnanvaltuuston 1999 hyväksymässä Päijänteen ensimmäisessä rantayleiskaavassa. Rantayleiskaavan ohjausvaikutus huomioiden Rapalan tilan eteläosan ranta-alue on lomarakentamiseen sopivaa ranta-aluetta.

4) Ranta-asemakaavan tavoitteena on turvata Rapalan kartanoalueen rakennetun ympäristön arvojen säilyminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Päijänteen ranta-alueen loma-asuntojen korttelialueet pyritään sijoittamaan kartanoalueen ulkopuolisille rannanosille ja kulkuyhteydet näille rakentamisalueille on tavoitteena suunnitella Rapalan tilan eteläosan kautta välttämättä uusien teiden rakentamista kartanoalueen läpi.

Esitetään, että ranta-asemakaavan valmistelua jatketaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteen mukaisesti.

Hämeenlinnassa 22.2.2022

Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaa

Arto Remes
maanmittausinsinööri AMK, YKS-617